

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ” С. ГАБАРЕ

общ. Бяла Слатина, ул. „Тома Николов” №1

тел.: 09140 44 41; Директор: 0897 930 415; e-mail: info-602022@edu.mon.bg

Утвърждавам

Директор на СУ „Христо Ботев“

Заповед №1005/14.09.2026 г.

14.9.2026 г.

Х

инж. Марио Николов

Директор на СУ "Христо Ботев" с. Габаре

Подписано от: MARIO TSENOV NIKOLOV

П Р А В И Л Н И К

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

Учебна 2026/2027 година

**Правилникът е приет с решение на Педагогически съвет
Протокол № 15 от 14 .09.2026 година**

ПРАВИЛНИК ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

през учебната 2026/ 2027 година

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

С този правилник се определят изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.

Правилникът се отнася за всички участници в учебно-възпитателния процес и трудова дейност (ученици, учители и друг персонал) и урежда техните права и задължения по осигуряване и контролиране на БУВОТ.

Системата на училищното образование има постоянните и мащабни задачи - да включи и приобщи всяко едно дете, да го подготви за пълноценен живот, като му даде възможност да придобие необходимия набор от знания и умения, да го възпита и да подкрепи личностното му развитие.

Правилникът се утвърждава от директора на учебното заведение, не по-късно от началото на учебната година.

Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, учебно-технически средства, материали и вещества, при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България.

Област и ред за прилагане на правилника .

1.Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедагогическия персонал в СУ „Христо Ботев”, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда, площадки, терени и др.

2. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на възпитанието, учебната, извънкласната и извънучилищната дейност и при извършване на трудови дейности се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.

3. Отговорност за изпълнението на правилника носят училищните ръководства.

4. Нормативни основания за изготвянето на правилника:

Конституция на РБ от 1991г.

Наредба № 33 от 1999 г. за обществен превоз.

Наредба № 9 от 2011 г., Наредба № 9 от 26 юни 2023 г. за специфични изисквания за безопасността и качеството на храните

Наредба РД-07-2 от 2009 г.за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж.

Основни аспекти на БУВОТ, които разглежда правилника :

II. ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И УЧЕНИЦИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БУВОТ

Директор и заместник Директор :

1. Директорът и заместник Директорът са длъжни:

- да осигурява на учениците напълно безопасни условия за обучение и труд;

- да осигурява редовно и качествено провеждане на начален инструктаж за безопасност при започване на учебната година, както и периодични инструктажи и следи за спазването на съответните правила;
- Осигуряване на течаща топла вода и сапун във всяко санитарно помещение, както и в тоалетните за всички ученици и работещи.
- Създаване на вътрешноучилищна организация и спазване на правилата при поява на епидемия
- Определяне от директора на лице, отговорно за организация и спазване на правилата при поява на евентуална епидемия.
- Разпределяне на отговорностите в училищния екип и задълженията на останалия персонал, в т.ч. и графици за дежурства.
- Запознаване на персонала, учениците и на външните посетители със здравните изисквания.
- Създаване на организация на хигиенните и дезинфекционните дейности и запознаване с инструкциите за начина на ползване на съответните биоциди, вкл. и правилното приготвяне на дезинфекционните разтвори, за биоцидите, които не са готови за употреба, съгласно издадените от МЗ разрешения съвместно от медицинското лице в училището и/или под методичната помощ на РЗИ.
- При евентуална поява на епидемия:

Препоръчителни мерки се обсъждат и приемат от педагогическите съвети. Тези мерки се прилагат доколкото и където е възможно. Училището изготвя собствен списък от приложими за тях логически и организационно свързани мерки.

2. Със заповед на директора ежегодно да се създават комисии за :

- проверка безопасността на всички уреди, съоръжения и уреди по физкултура;
- проверка на ел. уредите, инсталациите, противопожарните кранове, гръмоотводите с оглед противопожарната охрана и охраната на труда;
- комисии до 14 септември извършват и съставят протоколи, с чието съдържание се запознава целия персонал на учебното заведение.

Учители:

Учителите имат следните задължения:

- В началото на учебната година **класните ръководители**, учителите и учители в групи запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи, кабинетите, залите по учебна практика, физкултурния салон, площадките и съоръженията за спорт и отдих, **провежда се начален и инструктаж за безопасно пътуване до дома срещу подпис**, запознаване с изискванията за предпазване от евентуална поява на епидемия и предаване от инфекцията, включително чрез създаването на нагласи за здравно и социално отговорно поведение.

Инструктажи за провеждане от класния ръководител

Периодичния – три пъти през годината: - със започване на I-вия учебен срок

след приключване на коледната ваканция

след приключване на пролетната ваканция

Часовете по защита при бедствия се провеждат от класните ръководители в часа на класа.

В процеса на обучението се изучават и плана на училището за защита на учениците при бедствия, аварии, катастрофи, пожари и евакуационната система на училищната сграда.

- **На първата родителска среща класните ръководители запознават всички родители с настоящия правилник, с ПДУ и ПВР и БУВОТ и изискванията за протиепидемичната обстановка за намаляване рисковете от предаване на инфекция, включително чрез създаването на нагласи за**

здравно и социално отговорно поведение на децата като част от възпитателната функция на образованието;

- при провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности класните ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели, участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства.

- списъците на учениците от групите, заминаващи на поход, екскурзия и т. н. се предават на директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутният лист за придвижване на групата.

- екскурзии се провеждат само с изправни моторни превозни средства.

- при организиране на походи по възможност не се включват хронично болни ученици. Същите могат да участват в похода след разрешение от лекар и писмено съгласие на родителите /или присъствието на родител на мероприятиято/.

- преди провеждане на общински, регионални и национални спортни състезания, участниците – ученици задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителите по физическо възпитание или треньорите.

- преди провеждане на лабораторни упражнения учениците предварително се инструктират от преподавателя за безопасна работа.

- задължително се разглеждат теми по БД в ЧК.

- след приключването на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.

- дежурните учители отговарят за опазване живота и здравето на учениците по коридорите и стълбищата в училищната сграда и следят за поведението на същите в класните стаи, коридорите и стълбищата.

- ежегодно в края на учебната година ПС анализира безопасността на условията в училището и набелязва мерки за подобряването.

- през м. май с учениците от I до XII клас се провежда практическо занятие за действие при аварийни ситуации.

- класните ръководители организират застраховането на учениците от класа по желание на учениците и родителите.

Задължения на дежурните учители .

Дежурни в училище :

Започват дежурство 30 минути преди началото на учебните занятия и дежурят до края на последния учебен час;

Докладват на директора /заместник-директора за отсъствието на учители за деня;

Подпомагат ръководството при организацията на учебния процес за седмицата;

Дежурят по време на междучасията, спазвайки определеното място за дежурство;

Осигуряват реда на територията на училището и опазването на материалната база;

Носят отговорност за реда и дисциплината по време на междучасията;

Докладват на ръководството на училището за неизправности или нанесени щети на материалната база или констатирани нарушения.

Дежурни в училищния автобус :

Отговарят за реда в автобуса

Отговарят за опазване на училищния автобус

Отговаря за опазване живота и здравето на учениците
Оказва съдействие на шофьора при превоза
Докладва на ръководителя на училището при констатирани нарушения

Учителите в група

Учителите в група имат следните задължения:

- В началото на учебната година учители в групи запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи, кабинетите, физкултурния салон, площадките и съоръженията за спорт и отдиш, провежда се начален и периодичен инструктаж за безопасно пътуване до дома срещу подпис, запознаване с изискванията за поява на евентуална епидемичната обстановка и намаляване рисковете от предаване на инфекция, включително и за създаването на нагласи за здравно и социално отговорно поведение.
- Създаване на навици за миене на ръцете с течен сапун и топла вода след посещение на тоалетната, преди хранене, след отдиш на открито/физическа култура, при кихане и кашляне.
- Правилно използване на дезинфектант за ръце, който се нанася върху чисти ръце.
- Елиминиране на вредни навици, свързани с докосване на лицето, носа, устата и очите.
- провеждат начален инструктаж и периодичен инструктаж на учениците в групата за безопасно придвижване от дома до училището и от училището до дома
- провеждат начален и периодичен инструктаж на пътуващите ученици
- носят отговорност на групите при безопасно столово хранене
- планират, организират и провеждат възпитателно-образователния процес извън задължителните учебни часове;
- подпомагат процеса на самоподготовка на децата и учениците;
- избират и прилагат подходящи методи, средства и материали при реализиране на възпитателната дейност;
- формират социални умения у децата и учениците;
- диагностицират и насърчават постиженията на децата и учениците;
- участват в разработването на индивидуалните образователни програми;
- водят необходимата документация;
- отговарят за опазване здравето и живота на децата и учениците;. осъществяват връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите;
- изпълняват и други задължения, произтичащи от спецификата на длъжността и вида на училището:

Непедагогически персонал

Завеждащ административна служба

Със заповед на Директора на учебното заведение прави необходимите инструктажи на педагогическия и непедагогическия персонал работещ в училище.

Непедагогическия персонал/ хигиенистите/ имат задължения да:

1. Дезинфекция на повърхностите и проветряване на учебни помещения, общи части, кабинети, учебни зали, всички общи помещения, помещения за столово хранене, тоалетни, мивки и др.
2. Необходимо е ежедневно двукратно (преди началото и след приключване на смяната) влажно почистване и дезинфекция на всички критични точки – подове в училища, бюра, чинове, маси, дръжки на врати, прозорци, ключове за осветление, бутони на асансьори, парапети, уреди, екрани, тоалетни чинии, мивки, кранове и др. Учебните стаи се проветряват по време на всяко междучасие, като се обръща специално внимание на кабинетите, учителската стая, физкултурния

салон, лабораториите, работилниците, в които повърхностите, мишките, клавиатурите и инструментите се дезинфекцират във всяко междучасие.

Във всички санитарни помещения и тоалетни в училищата е необходимо да се следи за изразходването и своевременното осигуряване на течен сапун или дезинфектанти, еднократни салфетки за подсушаване на ръцете, тоалетна хартия, както и регулярно изхвърляне на боклука. На дезинфекция и почистване подлежат и училищните автобуси преди и след всеки курс.

/помощен и обслужващ персонал – работници, служители и работник в кухня/

- провеждане на начален инструктаж за безопасни условия на труд и периодичен инструктаж
- да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.
- да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо вещество.
- да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, ПДУ и Правилника за вътрешния ред безопасността на движението и противопожарната охрана.
- отговарят за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършването от тях работа или дейност.
- да поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на учебното заведение и принадлежащите площи и сгради.
- да не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.
- да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасните методи на труд.
- периодично или за конкретен случай да се запознават с изискванията за безопасна работа, отнасящи се за работното място, на което работят.
- имат право да откажат изпълнението или да преустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като незабавно уведомят за това прекия си ръководител.
- имат право да откажат изпълнението на работа, за която не са инструктирани или нямат изискваната се правоспособност.
- задължително е да се явяват на периодични медицински прегледи или изследване, когато за това им е съобщено или в друг конкретен случай.
- хигиенистите задължително забърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси, бюра, пейки, первази и повърхности.
- преди началото на учебните занятия всички класни стаи, кабинети, учителска стая и други помещения, задължително се почистват и проветряват.
- класните стаи и кабинетите задължително се почистват след приключване на всяка учебна смяна – проветряват се и масите се забърсват с влажна кърпа.
- класните стаи и кабинетите задължително се проветряват през всяко междучасие.
- преди началото на учебните занятия по време на отоплителния сезон огнярът всяка сутрин проверява състоянието на радиаторите в училищната сграда, а при констатиране нередности незабавно уведомява училищното ръководство.
- коридорите и стълбищата в училищната сграда се забърсват от обслужващия персонал след всяко междучасие.
- санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занятия, след всяко междучасие и след приключване на учебните занятия.
- всяка ваканция обслужващия персонал измиват прозорците на приземен и нисък етаж, а на високите етажи прозорците се почистват от специализирана фирма за почистване на стъкла, при спазване на безопасни условия на труд и проведен инструктаж за безопасна работа, при работа на

височини. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне. За тяхното почистване да се използват технически изправни стълби и други принадлежности, необходими за да бъде извършено почистването на прозорците.

- качването и слизането при почистване на прозорците или подмяна на осветителните тела става изключително внимателно при спазване на правилата за безопасност.
- училищният двор и спортните площадки се почистват всяка сутрин, след голямото междучасие и след приключване на учебните занятия
- почистването на подовите и стените става през ваканцията, като хигиенистите спазват правилата за безопасна работа с опасни химикали.
- по време на работа с опасни химикали прозорците в кабинетите, класните стаи и залите задължително са отворени.
- при подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно-технически средства, съоръжения и други, те задължително се изключват от електрическата мрежа.
- ремонт на електрически табла се извършва само след централно изключване на електрическата мрежа.
- след приключване на учебните занятия хигиенистите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.
- обслужващият персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло.
- до началото на учебната година задължително се осигуряват от длъжностното медицинско лице медикаменти за до лекарска помощ.
- при пожар, земетресение, авария, стихийно бедствие и други, хигиенистите от първия етаж обезпечават отварянето на вратите и изходите за евакуацията на учениците.
- за училищни нужди се закупуват или приемат като дарения само уреди, съоръжения, пособия, учебно-технически средства и други, отговарящи на БДС.
- леснозапалими материали се съхраняват от домакина на строго определени за целта места, безопасни за здравето и живота на учениците и трудовия колектив.
- забранено е запалването на събраните отпадъци и листа в училищния двор и около него.
- през есенно-зимния сезон стриктно се спазва планът за работа през зимни условия “ План за осигуряване на нормален учебен процес през зимата” с оглед на безопасните и здравословни условия на труд.

Ученици

Учениците са длъжни:

- при придвижване от дома към училище всеки ученик се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата.
- при пресичане на улиците при изходите на училището всеки ученик е длъжен да се огледа, послуша и ако не идва превозно средство, да премине.
- придвижването по коридорите и стълбищата в училищната сграда става само от дясно.
- забранява се на учениците да тичат, скачат и да се боричкат по класните стаи и училищните коридори.
- забранява се на учениците да се надвесват от прозорците на класните стаи и парапетите на стълбището по коридорите в училищната сграда.
- пет минути преди започването на часа учениците заемат работните си места и спокойно изчакват идването на преподавателя.
- категорично се забранява на учениците качването по первазите на прозорците и парапетите по коридорите.

- категорично се забранява на учениците да се катерят по спортните съоръжения без разрешението на преподавателя по физическо възпитание.
- организирането и провеждането на спортни игри и състезания в двора на училището и спортните площадки става само в присъствието на учител. Ако топката попадне на улицата, ученикът внимателно излиза на уличното платно под наблюдението на учителя.
- забранява се на учениците при ицидентно отсъствие на учител да вдигат шум в класните стаи.
- забранява се на учениците да консумират и да внасят в училищната сграда закуски, напитки, алкохол, наркотични вещества и цигари.
- по време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците задължително стриктно спазват указанията на класния ръководител или учителя.
- забранява се на учениците да пипат и боравят с учебно-технически средства и пособия в отсъствието на учител.
- забранява се на учениците да влизат в компютрните кабинети, без присъствие на учител.
- забранява се на учениците да включват и изключват захранващи кабели и други съоръжения в електрическата мрежа.
- забранява се на учениците в учебните зали по практика да боравят с електро уреди и други пособия без присъствие на учител.
- категорично се забранява на учениците да пипат здрави или счупени контакти и електрически ключове. При откриване на повредени или счупени контакти или електрически ключове са длъжни незабавно да уведомят класния ръководител, учител или училищното ръководство.

III. БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ

1. Работникът или служителят е длъжен да спазва правилата за безопасни и здравословни условия на труд при изпълнение на работата свързана със изпълнение на служебните си задължения.
2. Правилата за безопасни и здравословни условия на труд за съоръжения и работни места, се разработват и утвърждават от работодателя. Те не могат да противоречат на нормативните изисквания и се обявяват по подходящ начин на работните места.
3. Лица без необходимите знания и умения, предвидени в правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, не се допускат на работа.
4. При нарушаване правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд се носи отговорност – писмено обяснение.
5. При не изпълнение на задълженията си във връзка с осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд работодателят или съответното длъжностно лице подлежат на наказание.
6. Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за безопасни и здравословни условия на труд.
7. Учителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на съоръжения и други, както и заети в дейности, които създават опасност за здравето и живота им, задължително се инструктират, обучават и полагат изпит по правилата за осигуряване на безопасни условия на труд.
8. Учителите разработват правила за безопасни условия на възпитание, обучение и труд по учебните предмети, по които преподават.
9. Учителите по **физическа култура и спорт** подготвят и изискват от училищното ръководство и помощния персонал извършването на ремонт на всички спортни уреди и пособия във физкультурния салон и училищния двор- спортните площадки: шведска стена, въжета, баскетболни

кошове, оградна мрежа на волейболните игрища, футболни врати и други. Годността на същите се проверява от комисия, а тези, които не могат да се поправят, се бракуват.

10. При изпълнение на физически упражнения, особено на тези с по-сложен характер, да се съблюдават изискванията за помощ и пазене на учениците от страна на учителя.

11. Спортните уреди във физкултурния салон при ползване задължително се обезопасяват с постелки.

12. Забранява се влизането във физкултурния салон без присъствието на учител, качването и ползването на спортните уреди по време на учебен час от повече от един ученик, както и катеренето или висенето по баскетболните табла или рингове, футболните врати и по оградната мрежа на волейболните игрища.

13. Спортни уреди и пособия да не се използват преди учителят да е разрешил работа с тях, а при работа с гюлета, гирички, топки, тояжки и други задължително да се спазват указанията на учителя за безопасността на всички ученици.

14. В часовете по физическо възпитание учениците са длъжни да бъдат в спортен екип и със спортни обувки / гуменки, кецове, маратонки /, съобразно изискванията на учителя. Не се разрешава в часовете носенето на обеци, накити, часовници, които могат да бъдат опасни за ученика и околните при неизпълнението на физически упражнения, както и ползването на различни предмети и пособия, които не са изискани от учителя и пречат за нормалното провеждане на часа.

15. Учителите по физическа култура и спорт трябва да осигуряват добро предварително разгрътане с цел въвеждане на организма за предстоящата работа и предотвратяване опасността от травми.

16. Организацията, редът и дисциплината по време на занятията е задължение на всеки участник в учебния процес.

17. Учителите по физическо възпитание не носят отговорност за травми и наранявания по време на междучасията и при неспазване на указанията за безопасност.

18. В края на всяка учебна година комисия в състав по РАЗДЕЛ II, т.2 проверява състоянието на училищната сграда и всички съоръжения, физкултурни пособия, апарати, учебно-технически средства, уреди, осветителни и отоплителни инсталации, съставя протокол и прави предложения за ремонт или бракуване.

19. В началото на всяка учебна година комисия в състав по РАЗДЕЛ II, т.2 проверява състоянието на всички видове инсталации, съоръжения, готовността за започване на учебната година и съставя протокол, който се предава на директора.

20. В началото на всяка учебна година класните ръководители по време на провеждане на първия учебен час на класа запознават учениците с настоящия правилник, а учителите при провеждане на първото занятие инструктират учениците във връзка с изискванията за безопасност при ползване на уреди, съоръжения, физкултурни пособия и други срещу подпис.

21. До началото на всяка учебна година задължително се отремонтират или бракуват всички уреди, съоръжения, учебно-технически средства и пособия, които не отговарят на условията за безопасност.

22. Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия, като своевременно в началото на зимния сезон се осигуряват необходимите противопожарни средства, сол, пяна, луга, лопати и кирки.

23. При извършване на ремонтни дейности в училищната сграда директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до неговото приключване.

24. При станала злополука незабавно се уведомява медицинския специалист, училищното ръководство и родителите на ученика или близките на служителя или работника.

25. Дежурните учители за деня извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването им от ученици незабавно се уведомява класния ръководител или училищното ръководство.

26. Парните и водогрейните котли и котлите – съоръженията им се обслужват от лица, които са обучени и притежават предвидената степен на правоспособност.

Изисквания към съоръжения и работни места за безопасна работа:

1. Да се извършва от помощния персонал навременно и редовно почистване и измиване на физкултурния салон, съблекални и спортни площадки.
2. Във физкултурния салон се влиза само организирано и с чисто игрално облекло.
3. Преди започването на учебния час по физическо възпитание се забранява разместването и изнасянето на спортния инвентар и ползването му без разрешението на учителя.
4. Пространството, в което постоянно действат или периодически възникват опасни за здравето на човека фактори, е опасна зона за увреждане, която може да бъде постоянна или променлива.
5. Учебните кабинети, физкултурния салон и други подобни, трябва да бъдат напълно механично, електро – и пожарообезопасени.
6. Задължително е спазването на изискванията на ПБТ и инструкциите за безопасна работа, с които учениците трябва да бъдат запознати.
7. Всички учебно-технически средства да се използват по своето предназначение и съобразно изискванията по БХТ

Хигиенни и здравословни изисквания за работните места и за учебната дейност на учениците

Общи изисквания:

1. Учебните кабинети, физкултурни салони и други подобни трябва да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори – микроклимат, осветление / естествено и изкуствено/, вредни вещества, шум, вибрации, лъчения и други.
2. Хигиенните изисквания към микро климатичните параметри на въздуха в работните помещения да отговарят на БДС 14776-87.
3. Да се спазват оптималните норми на работните места за температура и скорост на въздуха в зависимост от категорията работа и периода на годината.
4. Когато поради технически или други причини не е възможно да се осигуряват оптималните норми, да се спазват допустимите норми за:
5. Температура и скорост на въздуха през студения период за относителната влажност на въздуха на постоянните работни места между 30 и 75 %
6. Скорост на въздуха на постоянните работни места през топлия период
7. относителната влажност на въздуха на постоянните работни места през топлия период
8. Необходимо е да се поддържа постоянна температура в работните помещения с помощта на отоплителни тела, които не трябва да влошават микроклимата

Естествено и изкуствено осветление

Общи изисквания:

1. Всички помещения, независимо от времето на пребиваване в тях, трябва да бъдат осигурени с естествено осветление.
2. Помещенията, в които е обективно доказана невъзможността да се осигурят нормите за естествено осветление, трябва да се осветяват през деня със смесено осветление.
3. Естественото осветление трябва да бъде странично, горно или комбинирано и да осигурява хигиенните изисквания съобразно БДС 1786-84.

4. Аварийното и евакуационното осветление трябва да се захранват от независим източник на напрежение или да се превключват автоматично към него при внезапно изключване на работното осветление.

5. Да се спазват отрасловите норми за изкуствена осветеност на работната повърхнина в лука, както следва:

-класни стаи, учебни кабинети, в средата на дъската 500, на работните маси и чинове 300, на работните места 500; кабинети и стаи на преподавателите 200; физкултурни зали на пода 200; административни помещения 400;

6. В кабинетите физика и други е наложително наличието на резервно осветление, което трябва да се осигурява от независим източник.

Санитарно-битово осигуряване

Общи изисквания:

1. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места.

2. За осигуряване на личната хигиена на работниците и служителите да се осигурят санитарно-битови помещения.

3. Да се поддържат в добър вид умивалници, тоалетните и в изправност бойлерите и други.

4. Да се спазва от всички педагогически, непедagogически персонал и ученици, въведеният режим за труд и почивка.

5. Кабинетът на медицинския специалист да бъде обзаведен и оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на първа помощ.

6. Условия за санитарно-битово и медицинско обслужване на педагогическия и непедagogическия персонал и на учениците съобразно санитарните норми и изисквания се осигуряват от директора на учебното заведение.

Водоснабдяване и канализация

Общи изисквания:

1.Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода за хигиенни-санитарни, питейно-битови и противопожарни нужди.

2.Да се поддържат в изправност водопроводната инсталация и канализационната система.

3.Карти за условията на труд

4.Да се извърши оценка за условията на труд, като същите се определят чрез данните от съществуващи паспорти на условията на труд и от други измервания и оценки, с давност не по-голяма от 3 години и да се извършват от специализирани лаборатории.

5.Контролът по измерването на елементите от условията на труд се осъществява от контролните органи на МЗ и МТСТ.

6.За всяко работно място, работна зона на учениците да се състави карта за условията на труд с параметрите на работната среда според Наредбата за комплексното оценяване на условията на труд, утвърдена с ПМС № 163/91г. и Наредба № 15/10.08.84г. на МНЗ и МНП.

ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Създаване на условия за недопускане на пожари:

1.Да се изготви противопожарна Наредба, която да се утвърди от директора на учебното заведение.

2.Противопожарната Наредба да се спазва от всички задължително.

3. Да се извършва постоянен контрол по спазване на противопожарната Наредба от назначеното длъжностно лице и училищното ръководство.
4. В Наредбата да са включени и следните раздели:
 - противопожарни изисквания към помещенията
 - помещения за учебно-възпитателна дейност
5. Да се извършва постоянен контрол по ползването на електронагревателните и отоплителни уреди. При спиране на електрическия ток да се ползват само електрически фенерчета или газови лампи.
6. Отоплителните уреди да бъдат монтирани правилно и безопасно.
7. В коридорите и по стълбищата да не се съхраняват маси, чинове или друг инвентар.
8. Изходите за евакуация да се поддържат годни за използване.
9. В таванските и избените помещения да не се складираат леснозапалими материали, да бъдат заключени и да няма свободен достъп до тях.
10. Противопожарните уреди и съоръжения да се поддържат в изправност и годност за ползване.
11. Да се спазват най-строго изискванията за пожарна безопасност при извършване на заваръчни и други огневи дейности.
12. Да се изготви план за евакуация на учениците при пожар, същият да бъде поставен на видно място в училищната сграда на всеки етаж и да се проиграва веднъж на учебен срок през учебната година.
13. Летни лагери и почивни станции за деца и ученици
14. Летните лагери и почивни станции за учениците трябва да бъдат осигурени със средства за гасене на пожари и телефонна връзка.
15. Забранено е настаняването на ученици в сгради, неосигурени с вода за гасене на пожар.
16. Сградите по възможност да бъдат негорими, а дървените не по-високи от един етаж.
17. Сградите да имат най-малко два изхода, водещи непосредствено навън.
18. В горими сгради се допуска настаняване до 50 лица.
19. Забранено е устройването на кухни и перални помещения в дървени сгради, заемани от учениците, както и настаняването на персонал, устройване на складове, работилници и други подобни сгради, където са настанени ученици.
20. В помещения, заети от учащи се и в близост до тях е забранено палене на огън и ползване на открити огнеизточници.
21. Обслужващият персонал да бъде запознат с правилата за противопожарна охрана и начините за ползване на наличните средства за гасене на пожар.

Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия- тържества, вечери и други.

1. Помещенията за масово събиране на хора в учебното заведение са физкултурен салон, стол, учителска стая и други.
2. Помещенията, в които се провеждат масови събирания, трябва да бъдат от I или II степен на пожароустойчивост. Трябва да имат най-малко два изхода за навън и спазени всички други изисквания за евакуацията на хора.
3. Не се допуска употребата на синтетични материали за облицовка на стени и тавани.
4. За провеждане на масово мероприятие трябва да бъдат осигурени всички необходими средства за пожарогасене

IV ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА НА УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА КОМПЮТЪРНА МРЕЖА И В ИНТЕРНЕТ

I. Общи положения:

1. Тези правила уреждат основните принципи на училищната политика, правомощията на училищното ръководство, педагогическия персонал и ЗАС, както и правата и задълженията на учениците и правата на родителите, свързани с работата на учениците в училищната мрежа и в Интернет, наричани по-нататък за краткост “мрежата”.
2. Училищната политиката за работа в Интернет има за цел да осигури и организира използването на образователния потенциал както на училищната мрежа, така и на глобалната мрежа, в съчетание със система от мерки за сигурност и безопасност на учениците.
3. Правилата се прилагат в училищата и обслужващите звена от системата на народната просвета, които осигуряват на учениците достъп до училищната компютърна мрежа и в Интернет.
4. Основните принципи на училищната политика за работа в училищната мрежа и в Интернет са:
 - равен достъп на всички ученици;
 - защита на учениците от вредно или незаконно съдържание и информация като: порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.;
 - зачитане и защита на личната неприкосновеност;
 - подготовка и контрол на учениците за компетентно и отговорно поведение;
 - сътрудничество между училището и родителите;
5. Училищната компютърна мрежа и Интернет се използват от учениците само за образователни цели.
6. Правилата за безопасна работа в Интернет, които учениците са задължени да спазват се поставят на видно място във всеки компютърен кабинет.
7. Училището или обслужващо звено осигурява за всяко работно място подходяща форма за регистрация на трите имена, номера и класа на ученика, началния и крайния момент на работа му с компютъра. Регистрацията се удостоверява с подпис на лицето, пряко контролиращо работата на ученика.

Правомощия и задължения на Директора / Заместник Директора на училището по прилагане на правилата за безопасна работа на учениците в училищната компютърна мрежа и в Интернет;

8. Директорът и заместник Директорът са длъжни да:

- организира и контролира цялостната дейност по изпълнението на тези правила.
- осигурява и насърчава свободния и равен достъп на учениците до училищната мрежа и Интернет в съответствие с учебния план и възможностите на училището
- създава възможности за обогатяване и разширяване на образователния процес чрез училищната мрежа и Интернет, включително и в извънучебно време
- утвърждава график за работа на учениците в училищната мрежа и в Интернет извън редовните учебни занятия
- организира и контролира прилагането на мерки, включително и съвместно с Интернет доставчика, ограничаващи достъпа на учениците до вредно или незаконно съдържание в Интернет в съответствие с действащото законодателство в Република България.
- предварително одобрява материалите за публикуване в училищната Интернет страница и осигурява наблюдение и контрол върху нейното съдържание в съответствие с принципите на училищната политика.

- осигурява ефективен постоянен контрол по спазване на правилата за работата на учениците в училищната мрежа и в Интернет.
- осигурява здравословни и безопасни условия на работните места в съответствие с нормативните изисквания.
- осигурява при техническа възможност проследяване на трафика, осъществяван чрез училищната мрежа.
- информира учениците, че трафика се следи и при констатирани нарушения може да бъде установено лицето, което ги е извършило.
- уведомява родителите за предприетите от ръководството мерки за осигуряване на безопасен и контролиран Интернет достъп в училище и в къщи.
- уведомява незабавно компетентните органи при констатиране на незаконно съдържание в училищната мрежа и в Интернет.
- организира в началото на всяка учебна година запознаване на учениците и родителите с училищните правила за безопасна работа в мрежата.
- осигурява отговорно лице, което да изпълнява функциите на системен администратор
- предприема мерки за реализиране на отговорността на виновните лица при констатирани нарушения на тези правила
- директорът може да възлага изпълнението на задълженията си по ал. 1, т. 5, 6, 7, 9, 10 и 11 на други служители от училището или обслужващото звено.

Правомощия и задължения на учителите, завеждащия компютърните кабинети по прилагане на правилата за безопасна работа на учениците в училищната компютърна мрежа и в Интернет

1. Учителите, възпитателите и ръководителите на учебно-изчислителни кабинети са длъжни да:

- разясняват правилата за безопасно и отговорно поведение при работа в училищната мрежа и в Интернет.
- използват възможностите на Интернет за обогатяване и разширяване на учебната дейност като възлагат на учениците конкретни проучвания, предоставят списък с подходящи Интернет адреси и др.
- осъществяват непрекъснато наблюдение и контрол върху работата на учениците в училищната мрежа и в Интернет в учебно и в извънучебно време. Удостоверяват регистрацията на учениците по чл. 7.
- предприемат незабавни мерки за преустановяване на достъпа на учениците до незаконно съдържание в мрежата.
- уведомяват незабавно директора на училището или на обслужващото звено при нарушаване на правилата или при установяване на незаконно съдържание в мрежата.

2. Учителите, възпитателите и ръководителите на компютърните кабинети не носят отговорност, ако учениците случайно попаднат на вредно или незаконно съдържание в Интернет.

- осигурява общата безопасност и работоспособност на мрежата.
- предлага и прилага мерки, ограничаващи достъпа на учениците до вредно или незаконно съдържание в Интернет в съответствие с действащото законодателство на Република България.
- извършва периодичен преглед на училищната мрежа за наличие на възможни заплахи и рискове за сигурността на учениците при работа в Интернет.
- следи трафика, осъществяван чрез училищната мрежа.
- поддържа и актуализира училищната Интернет страница в съответствие с изискванията на училищната политика.
- публикува в училищната Интернет страница само одобрени от директора материали.

- уведомява незабавно директора на училището или на обслужващото звено при нарушаване на правилата или при установяване на незаконно съдържание в мрежата.

Права и задължения на учениците:

Учениците имат право на:

1. Равен достъп до училищната компютърна мрежа и в Интернет, при спазване на училищната политика.
2. Работа в мрежата и в извънучебно време по утвърден от директора график.
3. Работа в мрежата само под контрола на определено от директора лице.
4. Обучение за компетентно и отговорно поведение в училищната компютърна мрежа и в Интернет.
5. Да бъдат информирани за училищната политика за работа в мрежата.

Учениците са длъжни да спазват следните правила за безопасна работа в мрежата

1. Училищната мрежа и Интернет се използват само за образователни цели.
2. Забранено е използването на мрежата за извършване на стопанска или незаконна дейност.
3. Учениците не трябва да предоставят лична информация за себе си и за своите родители като име, парола, адрес, домашен телефон, месторабота и служебен телефон на родителите, без предварително разрешение от тях.
4. Не се разрешава изпращане или публикуване на снимки на ученици или на техни близки, без предварително съгласие на родителите.
5. Учениците не трябва да приемат срещи с лица, с които са се запознали в Интернет, освен след съгласието на родителите.
6. Учениците са длъжни да информират незабавно лицето, под чието наблюдение и контрол работят, когато попаднат на материали, които ги карат да се чувстват неудобно или на материали с вредно или незаконно съдържание като порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.
7. Учениците не трябва да изпращат или да отговарят на съобщения, които са обидни, заплашващи или неприлични;
8. Учениците не трябва да отварят приложения на електронна поща, получена от непознат подател.
9. Забранено е изпращането на анонимни или верижни съобщения.
10. Забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи.
11. Забранява се използването на чуждо потребителско име, парола и електронна поща.
12. Учениците не трябва да представят неверни данни за себе си.
13. Забранено е използването на нелицензиран софтуер, на авторски материали без разрешение, както и всяка друга дейност, която нарушава авторски права.
14. При работа в мрежата учениците трябва да уважават правата на другите и да пазят доброто име на училището.

Права и задължения на родителите:

Родителите имат право:

1. Да бъдат информирани за училищната политика за безопасна работа в мрежата.
2. Да участват със свои предложения в определянето на насоките и мерките за безопасно използване на Интернет в училище.

3. Да получават информация за рисковете и заплахите за безопасността на техните деца при работа в Интернет в училище и в къщи.
4. Да бъдат своевременно информирани и да участват съвместно с училищното ръководство при разрешаване на всеки конкретен проблем, свързан с нарушаване на правилата от страна на техните деца.
5. Да сигнализират училището, когато получат информация за нарушения по чл.13.
6. В началото на всяка учебна година родителите се запознават с училищните правила за безопасна работа в училищната мрежа и в Интернет, което удостоверяват с подписа си.

Отговорност и санкции при неспазване на правилата за безопасна работа на учениците в училищната компютърна мрежа и в Интернет.

1. При нарушаване разпоредбите на тези правила директорът, учителите възпитателите и ръководителите на учебно-изчислителните кабинети носят отговорност по Кодекса на труда.
2. При нарушаване разпоредбите на тези правила системният администратор, в зависимост от правоотношенията му с училището, носи дисциплинарна или гражданска отговорност.
3. При нарушаване разпоредбите на тези правила на учениците могат да се налагат наказанията, предвидени в чл. 139 ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета (ППЗНП). Наказанията се налагат при условията и по реда, предвидени в ППЗНП.

V ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА НА УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА УЧЕБНА ЗАЛА ПО ГОТВАРСТВО

I. Общи положения:

В учебната зала по готварство се допускат ученици, които са:

1. Преминали медицински преглед и нямащи противопоказания;
2. Преминали начален инструктаж и инструктаж на работното място.
3. При работа с готварски уреди и принадлежности да се спазват изискванията за безопасна работа съобразно паспортите на уредите и другите нормативни изисквания – механо- и електробезопасност.
4. Почистването на готварските електроуреди и принадлежности да се извършва при изключено положение от ел.захранване;
5. Да не се включват готварските уреди при неизправен захранващ кабел или електрическа инсталация.
6. Съответното оборудване да се използва само по конкретното си предназначение и за предписаните условия.
7. Преди пускане на готварските уреди и принадлежности в действие да се проверява изправността ѝ, като се направи външен оглед на предпазната и пусковата апаратура и закрепването на отделните и приспособления, зануляването или заземяването и други.
8. При установяване на неизправности и не обезопасяване, уредите да не се пуска в действие.
9. Контактите, които са предназначени за включване на готварските уреди и принадлежности, трябва да са занулени или заземени.

Правомощия и задължения на Директора / Заместник Директора на училището по прилагане на правилата за безопасна работа на учениците в училищната учебна зала по готварство;

– Директорът и заместник Директорът са длъжни да:

- организира и контролира цялостната дейност по изпълнението на тези правила.
- организира и контролира прилагането на мерки за безопасна работа в учебната зала по готварство.

- одобрява материалнотехническата база по готварство и осигурява наблюдение и контрол върху нейното поддържане, опазване и използване в съответствие с принципите на училищната политика.
- осигурява ефективен постоянен контрол по спазване на правилата за безопасна работата на учениците в учебната зала по готварство.
- осигурява здравословни и безопасни условия на работните места в съответствие с нормативните изисквания.
- уведомява родителите за предприетите от ръководството мерки за осигуряване на безопасна и контролирана работна среда в учебната зала по готварство.
- организира в началото на всяка учебна година запознаване на учениците и родителите с училищните правила за безопасна работа в учебната зала по готварство.
- осигурява отговорно лице, което да изпълнява функциите на системен администратор
- предприема мерки за реализиране на отговорността на виновните лица при констатирани нарушения на тези правила.
- директорът може да възлага изпълнението на задълженията си на преките ръководители в учебната зала по готварство.

Правомощия и задължения на учителите, завеждащи учебната зала по готварство по прилагане на правилата за безопасна работа на учениците в учебната зала по готварство

1. Учителите, и ръководителите на учебната зала по готварство са длъжни да:

- провеждат инструктажи на учениците по безопасност и здраве при работа.
- допускат учениците в учебната зала с работно облекло според изискванията, при работа.
- осъществява непрекъснат контрол на учениците, при работа с различните видове машини и електроуреди използвани в учебната зала по готварство.
- недопуска ученици в учебната зала по готварство без учителски надзор.
- разясняват правилата за безопасно и отговорно поведение при работа в училищната учебна зала по готварство.
- използват възможностите на залата за обогатяване и разширяване на учебната дейност като възлагат на учениците конкретни задания, предоставят рецептурници с подходяща информация по готвене и др.
- осъществяват непрекъснато наблюдение и контрол върху работата на учениците в учебната зала по готварство в учебно време.
- предприемат незабавни мерки за преустановяване на поставената задача на учениците, когато установят нередности при поставената задача.
- уведомяват незабавно директора на училището или на обслужващото звено при нарушаване на правилата.
- осигурява общата безопасност и работоспособност в учебната зала по готварство.
- предлага и прилага мерки, ограничаващи достъпа на учениците, когато не спазват правилата при работа.
- извършва периодичен преглед на електрическите уреди и електрическата мрежа за наличие на възможни повреди и рискове за сигурността на учениците при работа в учебната зала по практика.
- уведомява незабавно директора на училището или на обслужващото звено при нарушаване на правилата от страна на учениците.

Инструкция на учениците за безопасна работа с топлинни съоръжения в кухня

1. До работа с топлинни съоръжения в кухня да се допускат ученици, които са добре запознати с устройството на топлинното съоръжение, с правила за безопасна работа с тях и с които са проведени инструктажи по безопасност и здраве при работа.
2. При започване на работа да се направи оглед на съоръжението /уредът за липса на механични повреди и открити тоководящи части.
3. Обслужването ,поддържането и текущият ремонт на топлинните съоръжения с ел.ток да се извършва от правоспособен ел.монтър.
4. Почистването на топлинните съоръжения с ел.ток да се извършва само при изключено напрежение.
5. Периодично да се организира и провежда контрол по изправността на електрическата част на топлинните съоръжения.
6. Работните повърхности на печките да са равни и гладки,за да се преместват лесно съдовете.Разстоянието между отделните чугунени плочи да не бъде повече от 5 мм.
7. Вратите на фурните да са добре балансирани пружинни панти,който да осигуряват сигурно оставане на вратата във всяко определено положение.
8. Дръжките на вратите да са добре изработени от топлоизолационен материал.
9. Да не се допуска изливане на течности и мазнини върху нагорещените работни повърхности на топлинното обзавеждане.
10. Проходите между и около топлинните съоръжения да са винаги свободни,да не се задръстват със съдове или друг инвентар.
11. Работната височина на плотовете на топлинните съоръжения да бъде около 90см,а височината на командните ключове-около 60 см.
12. При работа с топлинните съоръжения да се съблюдават и спазват противопожарните изисквания.
13. Всички топлинни съоръжения да бъдат осигурени с изправни предпазни и указателни устройства(предпазни вентили,възвратни клапани,манометри,усройство-регулиращо и показващо нивото на водата,предпазни заграждения зануляване ,заземяване,терморегулатори и други.)

Права и задължения на учениците в учебната зала по готварство:

Учениците имат право на:

1. Равен достъп до училищната учебна зала по готварство, при спазване на училищната политика.
2. Работа в учебната зала по практика само под контрола на определено от директора лице.
3. Обучение за компетентно и отговорно поведение в учебната зала по готварство.
4. Да бъдат информирани за училищната политика за работа в учебната зала.

Учениците са длъжни да спазват следните правила за безопасна работа в учебната зала по готварство:

5. Училищната учебна зала по готварство се използват само за образователни цели.
6. Забранено е използването на учебната зала за извършване на стопанска или незаконна дейност.
7. Учениците са длъжни да информират незабавно учителя, под чието наблюдение и контрол работят, когато забележат нередности по време на час извършени от друг ученик или възникнал технически проблем с някой от уредите и съоразенията по време на работа.
8. Забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната учебна зала.
9. При работа в учебната зала по готварство учениците трябва да уважават правата на другите и да пазят материално техническото оборудване на учебната зала по готване и име на училището.

Права и задължения на родителите:

Родителите имат право:

1. Да бъдат информирани за училищната политика за безопасна работа в учебната зала по готварство.
2. Да участват със свои предложения в определянето на насоките и мерките за безопасно използване на уредите и съоразенията в учебната зала по готварство.
3. Да получават информация за ежедневната работа, успехи и постижения на учениците.
4. Да бъдат своевременно информирани и да участват съвместно с училищното ръководство при разрешаване на всеки конкретен проблем, свързан с нарушаване на правилата от страна на техните деца.
5. **В началото на всяка учебна година родителите се запознават с училищните правила за безопасна работа, материално техническата база и оборудване в учебната зала по готварство, използвано за обучение на учениците, обучавани в Средно училище „Христо Ботев“ с. Габаре, което удостоверяват с подписа си.**

Отговорност и санкции при неспазване на правилата за безопасна работа на учениците в училищната зала по готварство.

1. При нарушаване разпоредбите на тези правила директорът, учителите и ръководителите на учебната зала по готварство носят отговорност по Кодекса на труда.
2. При нарушаване разпоредбите на тези правила на учениците могат да се налагат наказанията, предвидени в чл. 139 ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета (ППЗНП). Наказанията се налагат при условията и по реда, предвидени в ППЗНП.

VI. ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД ПРИ ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗВЪНУЧИЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ

Общи изисквания при организиране и провеждане на извънучилищни дейности.

1. При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности класните ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели, участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства.
2. Списъците на учениците от групите, заминаващи на поход, екскурзия и т. н. се предават на директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутният лист за придвижване на групата.
3. Екскурзии се провеждат само с изправни моторни превозни средства доказано с необходимите документи

4. При организиране на походи по възможност не се включват хронично болни ученици. Същите могат да участват в похода след разрешение от лекар и писмено съгласие на родителите /или присъствието на родител на мероприятиято/.
5. Преди провеждане на общински, регионални и национални спортни състезания, участниците – ученици задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителите по физическо възпитание или треньорите.Извършва се инструктаж и срещу подпис.

ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА УЧЕНИЧЕСКИ ОТДИХ И ТУРИЗЪМ

Организирането и провеждането на ученически отдиш и туризъм се извършва съгласно разпоредбите на НАРЕДБА №2от24.04.1997г.,издадена от министъра на МОН,изменение и допълнение ,бр.74 от 30.06.1998,бр.9 от 25.01.2005 г.,бр.24 от 21.03.2006 г.

Съгласно тази наредба Директорът / Заместник Директора на училището:

1. Издава заповед за провеждане на формата, която задължително

Съдържа

-начална и крайна дата на организирания отдиш и туризъм

-начален,краен пункт и маршрут на пътуването

- ръководния и педагогически персонал,отговорни за провеждането на формата и техните задължения

2. Командирова служителите на училището,определени за провеждането на формата

3. Организира и контролира:

- информирането на родителите за провеждане на формата

- предоставянето на писмено съгласие на родителите за участие на ученика във формата

4. Организира и контролира провеждането на инструктаж на учениците и на техните родители за безопасност и културно поведение/проведеният инструктаж се удостоверява с подписите на учениците и техните родители

5. Контролира предоставянето за всеки ученик на документ, издаден от личния/семеенния/ лекар на ученика;

6. Заверява с подпис и печат списък на учениците с данни за трите имена, дата и година на раждане, клас

7. Изисква от лицата, предоставящи туристическата услуга, да удостоверяват правото си да извършват съответния вид туристическа дейност и други необходими документи.

8. Изисква данни за лиценза на превозвача и др. необходими документи.

9. Контролира застраховането на участниците във формите

10. Осигурява и контролира преструктурирането на учебното съдържание

11. Преди всяко провеждане на организиран отдиш и туризъм директорът уведомява РУО на МОН и представя в писмена форма информация за:

- формата на организирания отдиш и туризъм, която задължително включва:

начална и крайна дата; начален, краен пункт и маршрут на пътуването; брой на нощувките, местоположение и обекти за нощувка; транспортните средства, които ще бъдат използвани, данни за превозвача/лиценз;/организацията на хранене на учениците

- специфичните условия на организирания отдиш и туризъм, в зависимост от формата

- лицето, което ще предоставя туристическата услуга, включително и за правото му да осъществява такава дейност

- информация за преструктуриране на учебното съдържание, ако се провежда в учебно време

12. Към уведомлението до РУО се прилага:

- писмена информация за условията, предоставени от лицата, предлагащи туристическата услуга
 - заповедта по чл. 12, ал. 1, т. 1 от НАРЕДБА №2
 - списъкът на учениците по чл. 12, ал. 1, т. 6 от НАРЕДБА №2
 - писменото съгласие на родителите
 - доказателства за проведен инструктаж
 - документи, удостоверяващи правото на лицата, предоставящи туристическата услуга, да извършват съответния вид туристическа дейност
 - лицензът на превозвача, когато превозът на учениците се организира с автобус
 - формите на организиран отпих и туризъм се провеждат, ако в седемдневен срок не е постъпило отрицателно писмено становище от началника на РУО
- 13.** Учениците, които участват в различни форми на организиран отпих, подлежат на предварителен медицински преглед не по-рано от 3 дни до началото на отпиха
- 14.** Участниците във форми на организиран отпих и туризъм задължително се застраховат за тяхна сметка.
- 15.** Медицинският, педагогическият и останалият персонал носят лична отговорност за опазване живота и здравето на децата от момента на поемането им в сборния пункт, по време на отпиха и до връщането им при родителите.
- 16.** Медицинският персонал осигурява медицинска чанта с необходимите лекарствени средства за оказване на спешна медицинска помощ.
- 17.** Превозването с автобус на учениците се извършва в светлата част на денонощието и по безопасен маршрут. Маршрутът и времето за пътуване се съгласуват писмено с организатора.
- 18.** Отпихът на децата, организиран от общините в почивни бази, се осъществява в съответствие с изискванията, определени от общинските съвети.
- 19.** Броят и видът на персонала се определя в зависимост от формата по чл. 8, броя и възрастовия състав на децата.
- 20.** Участниците в различни форми на отпих задължително се застраховат за тяхна сметка или за сметка на организатора.

VII. ОРГАНИЗИРАНО ПРИДВИЖВАНЕ НА УЧЕНИЦИ И ДРУГ ПЕРСОНАЛ, КАТО ПЕШЕХОДЦИ ИЛИ ПЪТНИЦИ В ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА

БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ЗА ПРИДВИЖВАНЕТО НА ПЪТУВАЩИТЕ УЧЕНИЦИ

- 1.** Превозването на учениците става само с определения за целта училищен автобус.
- 2.** Пътуването се осъществява по график и разписание, утвърдени от Кмета на общината.
- 3.** Присъствието на пътуващите ученици се удостоверява ежедневно по списък от дежурния учител.
- 4.** Дежурният учител следи за реда и поведението на учениците
- 5.** В автобуса, както и за безопасното им качване и слизване:
 - до автобуса учениците се придвижват в строй по двама, качвайки се по един
 - не се разрешава на предните седалки да седят учениците от началните Класове
 - по време на пътуване не се разрешава ставане, придвижване от едно място до друго, консумиране на храна и безалкохолни напитки

- качването и слизането става само на регламентираният спирки на градския транспорт като това се осъществява под ръководството на дежурния учител
 - не се разрешава на учениците да преминават пред автобуса преди да е потеглил
7. При инциденти и възникнали проблеми дежурният учител/учител в група/докладва незабавно на Директора / заместник Директора.

VIII. ИНСТРУКТАЖИ :

1. Инструктажи и обучения по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана
2. Директорът на училището задължително с писмена заповед създава организация за цялостното провеждане на видовете инструктажи, техният обхват, продължителност, тематика и програми, както и длъжностните лица, които ще ги провеждат.
3. Инструктажите се провеждат от длъжностни лица с техническо или друго подходящо образование и съответен опит през време на работа, като разходите за това не са за сметка на инструктираните.
4. Инструктажи за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд се провеждат от учители и от оторизирани лица, както и когато ученици, педагогически и непедагогически персонал или лица от други организации извършват самостоятелно или съвместно следните дейности:
 - ремонт, монтаж и демонтаж на апарати и съоръжения;
 - ремонт на различни видове инсталации – електрически, отоплителни, вентилационни, климатични, водопроводни и канализационни;
 - строително-монтажни дейности на училищната сграда или двора на училището
 - товаро-разтоварващи или транспортни дейности.
5. Директорът на училището организира форми за повишаване на знанията по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана на длъжностните лица, които ръководят и управляват трудови и учебни процеси и на тези, определени да провеждат инструктажи.
6. С всички работници, служители и ученици да се проведат инструктажи за безопасни условия на възпитание, обучение и труд безопасните методи на работа.
7. Работниците и служителите, работата, на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на технически съоръжения, задължително да се инструктират, обучат и положат изпит по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
8. Директорът /заместник Директора на училището да организира провеждането на периодично обучение и инструктаж по правилата за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
9. По отношение на организацията на инструктажите да се привлекат училищните настоятелства.
10. Задължително е документирането на проведените видове инструктажи.
11. Не се допускат на работа лица, които не са инструктирани.
12. Контролът по спазването на изискванията за организацията, реда и условията за провеждане и документиране на видовете инструктажи се осъществява от училищният директор. Въвеждането, воденето, съхранението и контролът по документацията за дейностите, осигуряващи здравословни и безопасни условия на обучение и труд се изпълнява от директора на училището или от упълномощено длъжностно лице.

IX. ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ:

1. За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.
2. Регистрират се всички трудови злополуки, които са станали с работници или служители и са предизвикали загубване на работоспособност за един или повече дни.
3. За всяка трудова злополука самият пострадал или най-близкият свидетел на злополуката незабавно уведомява училищния директор.
4. Трудовата злополука се установява от директора на учебното заведение с акт в тридневен срок, считано от деня на злополуката, а професионалното заболяване – в тридневен срок от неговото констатиране от съответните здравни органи.
5. Директорът на учебното заведение организира регистрирането, отчитането и анализирането на трудовите злополуки и професионални заболявания по установения в Република България ред.
6. Училищният директор незабавно уведомява РУО на МОН, регионалните инспекции по труда, органите на МВР, прокуратурата и Гражданска защита в случаите на тежки или със смъртен изход трудови злополуки и тежки аварии.
7. Мерки за предотвратяване на трудовите злополуки и на общите и професионални заболявания се вземат от училищния директор.

X. ОКАЗВАНЕ НА ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ :

1. Да се ползват правилата, предназначени за обучение на работниците и служителите за оказване на първа до лекарска помощ при увреждане здравето на хора при трудовата им дейност, утвърдени от министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалните грижи.
2. Спазването на Правилата за оказване на първа до лекарска помощ утвърдени на основание чл. 276 ал. 1 и ал. 2 от КТ и влезли в сила от 01.01.95г. е задължително.
3. При изпадане на ученици в гърч да се запази спокойствие, да се постави детето далеч от остри и горещи предмети, да се разхлабят пристягащите дрехи, да се постави тялото в странично положение и да се повика веднага училищният лекар или медицинското лице, обслужващо училището. Да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и свестяване. Бърза помощ – спешен се отзовава на телефон 112.
4. Да се ползват правилата, предназначени за обучение на работниците и служителите за оказване на първа до лекарска помощ при увреждане здравето на хора при трудовата им дейност, утвърдени от министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалните грижи.
5. Спазването на Правилата за оказване на първа долекарска помощ утвърдени на основание чл. 276 ал. 1 и ал. 2 от КТ и влезли в сила от 01.01.95г. е задължително.

XI. ПРОПУСКАТЕЛЕН РЕЖИМ :

1. Външни лица се допускат в сградата на училището след удостоверяване на самоличността им. При епидемична обстановка – спазване на противоепидемичните мерки.

2.Само със знанието на директора или на главния дежурен учител/възпитател.

3.Всички представители, институции, структури, организации и др., свързани с образованието, както и представители на родителската и местната общественост се представят на директора.

Съгласно чл. 5, ал. 5 от Инструкция от 5 юли 1996 г. за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета, правилникът се актуализира преди въвеждане на нови машини, съоръжения и технологии, материали и вещества, при разкриване на нови работни места и дейности, профили, специалности и професии, при изменение на правилата, нормите и изискванията.

Настоящия правилник е приет с протокол № 15 / 14 .09. 2026 г. на педагогическия съвет и заповед на директора № 1005/ 14.09.2026 г.